

Aftale om moderniserings- og effektiviseringsprogrammet

27. oktober 2016

Regeringen og KL er med aftale om kommunernes økonomi for 2017 enige om et fælles flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram. Med programmet sættes rammerne for et samarbejde, der skal understøtte kommunerne i at udvikle og modernisere den kommunale service inden for stramme økonomiske rammer og sikre et styrket lokalpolitisk råderum til at kunne prioritere til gavn for borgerne.

Kommunerne har påtaget sig et stort ansvar for at udvikle den fælles velfærd og har påbegyndt en omstilling af velfærden med blandt andet omlægning af indsatser, nye strukturer, rehabilitering på ældreområdet og indførelse af velfærdsteknologi. Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet har til formål at understøtte kommunerne i det videre moderniserings- og effektiviseringsarbejde, så velfærden fortsat kan fornyes og tilpasses udviklingen i samfundet.

Udviklingen af velfærdsområderne er et fælles ansvar for staten og kommunerne, og det bærende princip for samarbejdet er mål- og rammestyret. Staten har ansvar for at understøtte kommunernes opgaveløsning med enkel regulering, der giver plads til lokal prioritering. Inden for de lovgivningsmæssige rammer har kommunerne ansvar for at tilrettelægge en effektiv opgaveløsning.

Regeringen og KL er enige om, at det er afgørende for denne aftale, at der er et gensidigt ansvar for at realisere henholdsvis frihedsgrader og effektiviseringspotentialer.

Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet fokuserer både på forslag til bedre statslig regulering og på at understøtte en effektiv opgaveløsning i kommunerne ved blandt andet at søge at fjerne unødigt bureaukrati og registreringer. Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet skal ses i sammenhæng med, at regeringen i 2017 vil fremlægge et arbejdsprogram for fornyelse af den offentlige sektor.

* * *

Det er aftalt, at moderniserings- og effektiviseringsprogrammet årligt skal frigøre 1 mia. kr., heraf frigøres 0,5 mia. kr. til prioritering bredt i den offentlige sektor.

Regeringen og KL er enige om, at programmet skal give den enkelte kommune en bred vifte af muligheder, så den enkelte kommune bedst muligt understøttes i fortsat effektivisering uanset de hidtidige indsatsområder. Programmet skal derfor lede til, at der hvert år udarbej-

des et samlet bruttokatalog med effektiviseringsforslag, der muliggør det samlede ambitionsniveau på 1 mia. kr.

Regeringen og KL aftalte i juni, at programmet skal indeholde fem temaer, der dækker moderniserings- og effektiviseringsdagsordenen bredt. Regeringen og KL er enige om at konkretisere de fem temaer i følgende retning.

1. Effektivt indkøb og konkurrenceudsættelse

Indkøbsfællesskaber og fælles rammeaftaler har i de senere år effektiviseret det kommunale indkøb væsentligt. Der er fortsat et potentiale for yderligere effektivisering af indkøbet i den offentlige sektor – såvel i kommunerne som i staten og regionerne. Regeringen, KL og Danske Regioner har derfor etableret et indkøbsstrategisk samarbejde, der skal afdække gevinster forbundet med fællesoffentlige løsninger for en række indkøbskategorier. Derudover har kommunerne påbegyndt arbejdet med en ny fælleskommunal indkøbsstrategi, der skal understøtte fortsat effektivisering af det kommunale indkøb.

Regeringen og KL er enige om, at der i de kommende år bl.a. vil være fokus på følgende tiltag:

- Samarbejde om udbud og fællesoffentlige initiativer
- Fokus på at reducere transaktionsomkostninger
- Bedre data og opfølgning på compliance

Regeringen og KL er enige om, at konkurrenceudsættelse kan bidrage til effektivisering, kvalitetsudvikling og fornyelse af den offentlige sektor.

2. Bedre ressourceudnyttelse og styring

Med moderniserings- og effektiviseringsprogrammet vil staten og kommunerne samarbejde om at skabe bedre betingelser for, at kommunerne kan styre og prioritere effektivt. Der har de seneste år været fokus på styringsmulighederne på de store velfærdsområder, og kommunerne har arbejdet på at strukturere og omlægge indsatserne. I det fælleskommunale styrings- og effektiviseringsprogram har kommunerne sat fokus på at understøtte denne omstilling ved bl.a. at styrke sammenhængen og effektiviteten i de forskellige tilbud, der gives til borgere med komplekse behov.

Regeringen og KL er enige om, at der i de kommende år bl.a. vil være fokus på følgende tiltag:

- Udfordringer og styringsmuligheder inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer på det specialiserede socialområde
- Styrket koordination af indsatserne for borgere og familier med komplekse behov
- Tværgående analyse af forskellige typer af statslige tilsyn med kommunale aktiviteter
- Udviklingen i de ældres sundhedstilstand, herunder i forhold til behov for pleje mv.

3. Digitalisering

Digitalisering bidrager til at levere en effektiv opgaveløsning og samtidig løfte kvaliteten af de services, som borgerne modtager. Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020 er der igangsat en række initiativer, der skal bidrage til, at den offentlige sektor udnytter mulighederne i den løbende teknologiske udvikling. Det skal blandt andet ske gennem øget

brug, deling og genbrug af data, automatisering af sagsgange, effektiv service gennem bedre brugervenlighed og større sammenhæng samt bedre organisering.

Regeringen og KL er enige om, at der i de kommende år bl.a. vil være fokus på følgende tiltag:

- Mere sammenhængende løsninger
- Udbredelse af digitale velfærds løsninger
- Deling og genbrug af data

4. Regelforenkling og afbureaukratisering

Regelforenkling og afbureaukratisering kan styrke kommunernes styringsmuligheder og bidrage til effektiviseringer, så ressourcerne anvendes, hvor de skaber størst værdi. Derfor er der igangsat en række initiativer, som har til formål at identificere regler, der står i vejen for en mere effektiv opgaveløsning i kommunerne. Desuden er der fokus på at understøtte en løbende udvikling af nye måder at løse de kommunale opgaver på.

Regeringen og KL er enige om, at der i de kommende år bl.a. vil være fokus på følgende tiltag:

- Sammenhængende og effektive indsatser
- Enkle regler og større fleksibilitet, herunder regelforenklingsforslag indsamlet i regi af det fælleskommunale styrings- og effektiviseringsprogram, frikommuneforsøg, revision af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og regelforenkling på almenboligområdet
- Hurtigere og mere smidig sagsbehandling

5. Effektiv drift gennem nye organiseringer og samarbejdsformer

Kommunerne har haft stort fokus på at udnytte mulighederne for at etablere nye organiseringer og samarbejdsmodeller, dels internt i kommunen og dels i samarbejde med andre kommuner eller private virksomheder. Nye organiseringer og samarbejdsmodeller er fortsat en vej til at effektivisere driften. Mulighederne for grundlæggende at ændre den organisatoriske ramme er ikke mindst gældende i forhold til de opgaver, hvor den lokale politiske forankring og nærheden til borgerne har mindre betydning.

Regeringen og KL er enige om, at der i de kommende år bl.a. vil være fokus på følgende tiltag:

- Understøtte tværgående samarbejdsformer
- Administrative støttefunktioner (fx ejendomsadministration og løn- og regnskabsadministration)
- Samarbejder om tekniske driftsområder (fx vejvedligehold)

* * *

Den fireårige horisont for programmet indebærer, at det er muligt både at igangsætte modne moderniseringsinitiativer på kort sigt, og samtidig udvikle initiativer med en længere tidshorisont. Fælles for tiltagene er, at de skal påpege konkrete løsninger, som muliggør, at kommunerne bredt kan realisere tiltagene, *jf. boks 1*.

I forbindelse med drøftelserne af kommunernes økonomi for 2018 aftales de konkrete tiltag vedrørende 2018, herunder potentialer, implementering og opfølgning. Samtidigt drøftes behov for justering af strategien for moderniserings- og effektiviseringsprogrammet samt nye indsatsområder.

Boks 1

Principper for tilgangen i programmet

Regeringen og KL er enige om, at projekter i programmet skal påpege konkrete løsninger, som muliggør, at kommunerne bredt kan realisere tiltagene. Det indebærer, at:

- Der tages afsæt i kommunernes praksis, herunder oplevelser af regelbarrierer og styringsudfordringer samt eksempler på bedste praksis fra både kommuner, andre dele af den offentlige sektor og det private.
- Moderniserings- og effektiviseringsgevinster forbundet med de konkrete tiltag vurderes så vidt muligt for kommunerne under ét.
- Der vil blive fokuseret på en bred vifte af redskaber til modernisering og effektivisering bl.a. regler, procesbindinger, styringsudfordringer og barrierer, organisering og skalafordele, arbejdstilrettelæggelse, kapacitetsudnyttelse samt teknologi og digitalisering mv.